

Notat fra VejleFjord Neurocenter til Sundhedsudvalget i forbindelse med foretræde for udvalget onsdag d. 20. februar 2008

Opdatering - problemstilling:

I forlængelse af tidligere foretræde kan der gives følgende opdatering i sagen.

Under frit sygehusvalg ordningen modtager VejleFjord Neurocenter (VFN) patienter med følger efter apopleksi eller traumer til indlæggelse og behandling. Fritvalgsrammen er defineret af Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse til ca. 14 mio. kr. årligt.

Herudover behandler VFN efter henvisning og mod betalingstilsagn patienter fra Regionerne jf. Sundhedslovens §75 stk 2 og 3.

Med kommunalreformen er der hos Danske Regioner og Kommuner imidlertid opstået en uklarhed om, hvorvidt VejleFjords behandling med fokus på kognitive vanskeligheder for patienterne, der foretages af tværfaglige teams med udgangspunkt i neuropsykologi, og hvortil der er tilknyttet lægeekspertise og hvor patienterne indlægges, er behandling efter sundhedsloven eller hvorvidt der er tale om en kommunal genoptræningsopgave.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har i sagen udtalt sig vejledende. Heraf fremgår at såfremt en læge måtte vurdere et behov for indlæggelse til specialiseret behandling på VejleFjord – så vil den behandlingsydelse være en regional forpligtigelse indenfor frit valgssammen også efter at vedkommende patient evt. har forladt akut behandlingen på andet sygehus og således er udskrevet. Det er lægen der vurderer behovet for fornyet indlæggelse uanset at der kan være tale om et længere behandlingsforløb – det afgørende må være den lægelige vurdering af behovet for en specialiseret sygehusbehandling.

Det fremgår ligeledes at såvel praktiserende læger som sygehuslæger kan henvise til frit valgssammen.

Det fremgår desuden at eftersom det frie sygehusvalg gælder også for VejleFjord – så vil lang ventetid til frit valgssammen indebære at patienten i samråd med lægen kan vælge et andet sygehus som behandlingsenhed.

Såfremt VejleFjord ikke har en aftale om at levere behandlingsydelser udover fritvalgssammen med Danske Regioner i form af enten udvidet frit sygehusvalg eller individuelle aftaler med regionerne – så vil VejleFjords skulle viderevisitere til andet sygehus når fritvalgssammen er opbrugt. Ministeriet udtaler vejledende at VejleFjord principielt bør kunne opnå aftale om udvidet frit sygehusvalg for så vidt angår specialsygehusbehandling.

VejleFjord har derfor forsøgt at etablere aftale om udvidet frit sygehusvalg, hvorimod samarbejdsaftaler med regionerne afventer Danske Regioner og Region Midts ønske om at dels at skrive §79 specialsygehusene ud af sundhedsloven og alternativt at styre visitering og indhold af ydelserne efter egne behandlingskriterier.

Vejlefjord har desuden muligheden for at etablere andre behandlingsydelser med fokus på den kommunale forpligtigelse indenfor genoptræningsområdet. KL har i pressen meddelt at de anser specialsygehuset Vejlefjord som en regional betalingsforpligtigelse.

Vejlefjord forventer derfor fortsat at der vil være tvivl/uenighed blandt regioner og kommuner om finansiering af den specialiserede behandling som Vejlefjord yder.

Vejlefjord frygter at det kan betyde vanskeligheder med at opnå såvel aftale om udvidet frit sygehusvalg som individuelle aftaler med regioner.

I så fald kan Vejlefjord risikere at være begrænset til at behandle ca. 50 patienter på årsbasis indenfor frit valgssrammen. Det vil indebære en betydelig reduktion af Vejlefjords aktiviteter på dette specialområde og synes set fra Vejlefjordfondens bestyrelse side, at være en ganske betydelig streg i regningen – eftersom netop den gamle tilsynsmyndighed Vejle Amt løbende gennem årene har ansporet Vejlefjord til at yde en rationel og tidssvarende drift og Vejlefjord derfor løbende har øget sin kapacitet.

For Vejlefjord betyder det, at Vejlefjord således må afvise lægehenviste patienter med henvisning til at frit valgssrammen er opbrugt eller forsøge at opnå kommunal eller regional betaling i hver enkelt sag. Vejlefjords venteliste er på 150 patienter for tiden og det skaber unægtelig en administrativ byrde af dimensioner i forhold til Vejlefjords kapacitet på 136 patienter på årsbasis.

Vejlefjord har hele tiden været fokuseret på at strække frit valgssrammen over hele året, hvilket ministeriet i øvrigt også har meddelt at man skal. For Vejlefjord er det derfor nødvendigt at sælge eller afsætte behandlingsydelser med betalingstilsagn løbende for at kunne opretholde en fornuftig, rationel, tidssvarende og faglig kompetent behandling. Det giver ikke driftsmæssig mening at behandle svarende til 4,2 patient pr. måned.

Møde afholdt med Region Midt

På møde den 23. januar 2008 blev det af Region Midt slået fast, at man nu ønsker at gennemgå fritvalgssramme patienternes behandling og oversætte disse til SKS og DRG koder således at behandlingen kan sammenlignes med den behandling, der foregår på Region Midts sygehuse.

Samtidig blev det meddelt at samtlige patienter, der måtte kunne forvente mere end 1 måneds ventetid til frit valgssrammen skal stryges af ventelisten og sendes tilbage til det Regionale patientkontor. Region Midt ønskede samtidig meddelt hvilke læger, der i Region Midt havde henvist til Vejlefjord.

Der er nu aftalt møde den 26. februar 2008, hvor referencerammen for Region Midt – Hammel Neurocenter, Lemvig og Brædstrup sygehuse, skal anvendes for en systemiseret indberetning af sks koder mv.

Vejlefjord's behandling er som nævnt særligt rettet mod den kognitive rehabilitering og derfor har Vejlefjord hidtil modtaget henvisninger fra specialafdelinger på fx Aarhus Kommunehospital, Brædstrup og Lemvig sygehuse til denne form for behandling.

Taksterne og koderne for behandlingen er således ikke umiddelbart sammenlignelige. Den godkendte takst for Vejlefjord vil for at kunne passe ind i ovennævnte sygehuses kodning

formentlig blive væsentligt reduceret ligesom det forventes, at man vil skille behandlingen på Vejlefjord op i hvad der kunne være kommunalt ansvar og hvad der kunne være regionalt ansvar ud fra de offentlige sygehuses præmisser.

Baggrund

VFN har pt. 150 lægehenviste patienter og frit valgs rammen er netop taget i anvendelse igen med indgangen til det nye år.

Det vurderes at Vejlefjord umiddelbart efter sommerferien vil få vanskeligheder med opnå regionale betalingstilsagn og derfor vil kapaciteten nu blive nedsat fra 142 patienter årligt til ca. 76 patienter årligt med de afledede personalemæssige konsekvenser det har.

Den årlige behandlingskapacitet svarer til ca. 40 mio. kr., hvoraf ca. 14 mio. kr., dækkes af fritvalgsrammen. Dagstaksten er 3615,- kr. Diskussionen drejer sig dermed om 26 mio. kr. men principielt om fordelingsnøglen af samtlige midler. Ministeriet har bedt Vejlefjord indberette således at kommunerne pr. definition betaler en andel af udgifterne.

Eftersom Vejlefjord løbende modtager nye henvisninger ses ventelistesituationen ikke at ændre sig væsentlig i det kommende år medmindre, der indgås en aftale om udvidelse af fritvalgsrammen eller endeligt fastslås at Regionerne må henvise til udvidet frit sygehusvalg for så vidt man ikke selv kan foranledige behandlingsydelserne.

Vejlefjords behandling

På landsplan arbejdes der med genoptræning af personer med hjerneskade i mange sammenhænge lige fra hospitaler til bofællesskaber. Vejlefjord har specialiseret sig i behandling der kun sjældent tilbydes så intensivt og systematiseret og i øvrigt internationalt akkrediteret – nemlig kognitiv rehabilitering. Vejlefjord har 23 års erfaring med kognitiv rehabilitering, og det tilbud er der meget få, der kan levere i Danmark.

En person med hjerneskade kan have fysiske problemer som kan genoptrænes i en fysioterapi og i en ergoterapi. De kan have tale- og sprogproblemer, som en talepædagog kan arbejde med, og de kan have sociale og følelsesmæssige vanskeligheder, som pædagoger kan arbejde med i bofællesskaber. Men alle hjerneskadede har kognitive vanskeligheder, som alt for ofte overses, og som man selv på neurologiske afdelinger erkender at gøre for lidt ved. Det er heller ikke så mærkeligt, for det er ikke længere kun et lægefagligt område, men også et neuropsykologisk.

Personer med en hjerneskade har brug for en lægefaglig udredning ikke mindst i de tilfælde, hvor skaden skyldes sygdomme. Der skal som nævnt foretages sundhedstjek omkring det metaboliske syndrom mm. Sygdomme skal behandles og udelukkes, og der skal ofte sættes ind med et forebyggende arbejde for fx at forhindre blodprop nr. to. Desuden kan hjerneskader ændre på kroppens funktioner, som fx hæmme immunsystemet eller ændre på balancer i hormonsystemet, så nye sygdomme opstår.

Men personer med hjerneskade vil altid også i varierende grad have vanskeligheder med opmærksomhed, koncentration og hukommelse. Sættes der ikke ind på disse kognitive områder, er personen tabt for arbejdsmarkedet og vedkommende vil i fremtiden være afhængige af andre

personers hjælp til at overholde aftale og få sammenhæng og mening i tilværelsen. Vejlefjord har for tiden et Ph.d. projekt omkring denne problemstilling.

Kognitiv rehabilitering er et neuropsykologisk speciale, der fordrer kompetente neuropsykologer, der på baggrund af en lægefaglig vurdering kan udvikle en handleplan for en videre kognitiv rehabilitering i et tværfagligt samarbejde med læger, sygeplejersker, fysioterapeuter, ergoterapeuter, talepædagoger og mange andre faggrupper.

Den hjerneskaderamte vil ydermere som oftest være på offentlig forsørgelse over en længere periode og uden afklaring i venteperioden. Det langvarige fravær fra arbejdsmarkedet vil gøre det sværere at vende tilbage. Dertil kommer de menneskelige konsekvenser som fx skilsmisser, som kan få betydning for den hjerneskaderamtes relation til familien og mulighed for at få et meningsfuldt liv efter skaden.

På Vejlefjord foregår behandlingen ydermere i topmoderne behandlingsrammer, hvor begrebet sansernes hospital kommer til sin ret. Patienttilfredsheden er helt i top – således er der gennem mange år opbygget en forening af Vejlefjords venner – tidligere patienter, der nu tæller over 300 medlemmer.

Vejlefjord den 19/februar 2008
Stig Thomasen